

Pædagogisk læreplan for Kvistgård private børnehus 2021

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Om skabelonen

(Denne side skal slettes efter, at I har udfyldt skabelonen)

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og pædagogisk personale i dagtilbud. Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte udarbejdelsen af jeres lokale pædagogiske læreplan.

Den grundlæggende ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er omsat i Børne- og Socialministeriets publikation [*Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold, 2018*](#). Det er hensigten, at I skal bruge publikationen, når I arbejder med skabelonen.

Skabelonen indeholder alle de lovmæssige krav til at udarbejde den pædagogiske læreplan. Samtidig understøtter skabelonen jeres overvejelser vedrørende den løbende dokumentation og evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvor legen er grundlæggende, og børneperspektivet er tydeligt. Jeres konkrete læreplan giver jer en ramme til at arbejde systematisk med at planlægge, følge op på og videreudvikle kvaliteten i det pædagogiske læringsmiljø i jeres dagtilbud i forhold til jeres børnegruppe.

Inden for de krav, der følger af dagtilbudsloven, er det op til jer at beslutte, hvordan I konkret vil arbejde med den pædagogiske læreplan. Jeres læreplan skal være et dynamisk og meningsfuldt dokument, som peger fremad, og som I kan bruge aktivt i den løbende udvikling af den pædagogiske kvalitet og jeres pædagogiske praksis.

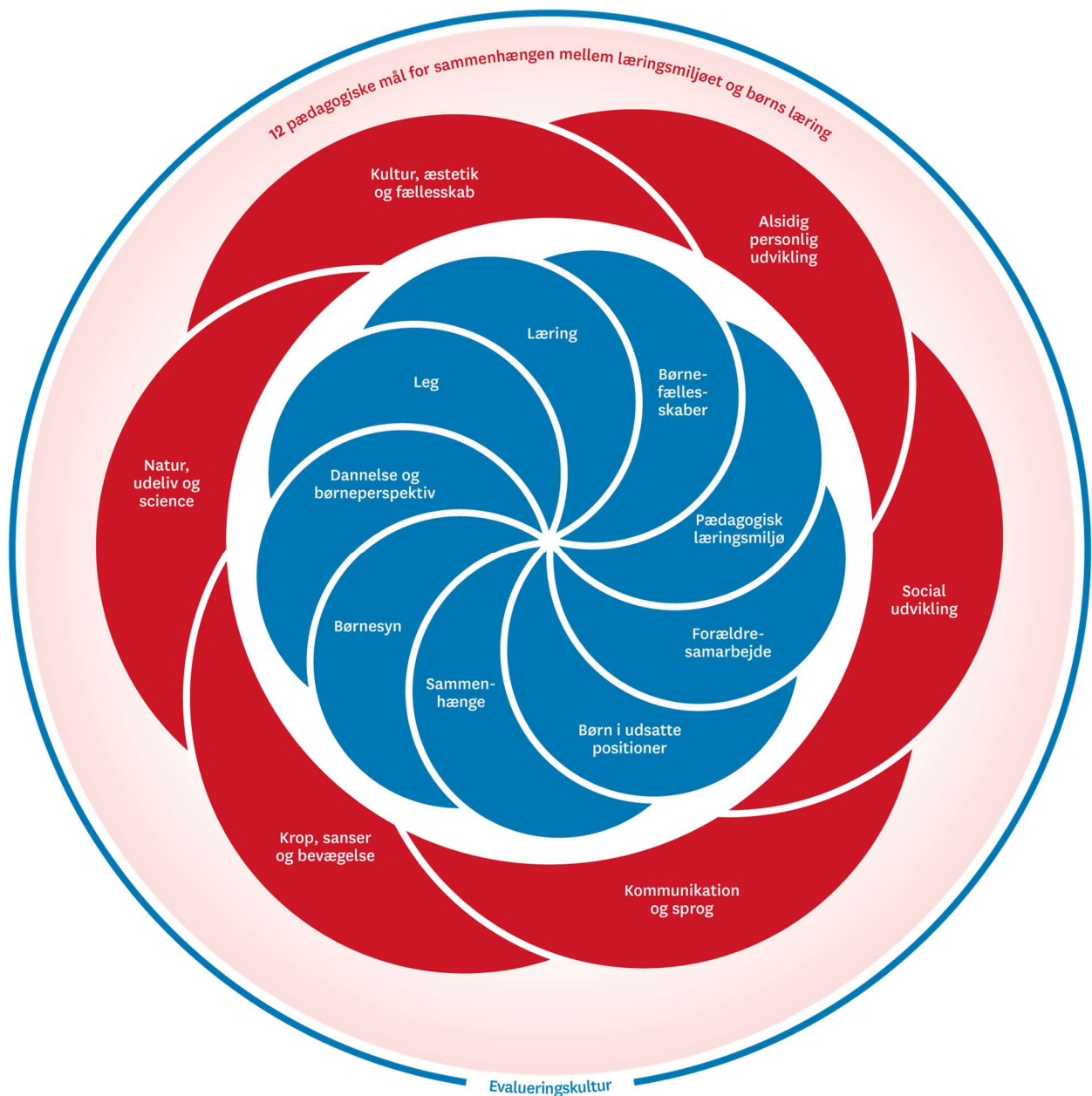
[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer](#)

og indhold. Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der

gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Kvistgårds Private Børnehus er en lille integreret institution. Vi har vuggestuen som består af 10 børn, mellemgruppen består af 8 børn i alderen 2-3år og børnehaven som består af ca. 25 børn.

Huset ligger midt i hjertet af Kvistgård. Vi har skoven som nabo. Skoven er et sted vi bruger året rundt. Børnene oplever de 4 årstider igennem skoven. Her ser vi skoven springe ud til maj og når vi nærmere os september, oktober ser vi skoven falme. Vi kan nemt komme med offentlig transport til enten Espergærde, Fredensborg eller Helsingør.

Vuggestuen indeholder 2 store stuer og et separat puslerum, der lægges vægt på hygiejne og flere steder i huset forefindes håndsprit som er egnet til børn. I vuggestuen gør vi meget ud af at opdele børnene i små grupper.

I børnehaven har vi to primære stuer. Vi har også små rum, hvor børnene kan lege stille lege og fordybe sig i rollelege. Vi har også en kælder som især børnehaven benytter til musik og rytmik.

Mellemgruppen er opdelt i to rum. I det ene rum har lege køkken og stille læse krog. I det andet rum leger vi oftest med biler eller puslespil. Børnene er opdelt til spisning, vi spiser i to små grupper.

"Det er som en stor familie," fortæller Tine, som er mor til to børn i børnehaven. Hun oplever en passioneret personalegruppe, som vil børnene, og som i dén grad stimulerer børnenes egen naturlige nysgerrighed i alle aktiviteter. "Institutionen tilpasser sig børnene – ikke omvendt," siger Tine og understreger hermed, at børnene er tydelige med skabere af hverdagen. En meget engageret personalegruppe betyder, at man som forælder helt naturligt involverer sig i børnehaven. Det er både, når der skal skaffes materialer til børnenes aktiviteter, og når de kan overskue at tage til fødselsdag hjemme hos de enkelte børn. Her lægges kimen til den tryghed og nærhed, som står tydeligt frem, når man træder ind i Kvistgård private børnehus

Efter få sekunder indenfor i den integrerede institution Kvistgård private børnehus som ligger i Kvistgård fornemmer man det bevidste arbejde med overskuelige børnefællesskaber. Omkring hvert hjørne møder man små børnegrupper, som stråler af ro,

hygge og tryghed. Forældrene kalder det Kvistgård -ånden. Vi arbejder med små, nære genkendelige miljøer – både i den fysiske indretning og i grupperinger af børnene.

Stort forældreengagement

I Kvistgård børnehus prioriteres forældresamarbejde og forældreinddragelse højt, og institutionen har også her blik for forskellige behov. Er man fx ny forælder? Rutineret? Er der særligt behov for en tæt relation? Det betyder, at personalet i Kvistgård børnehus kender forældrene rigtig godt, hvilket gør bekymringer og svære snakke lettere at håndtere i hverdagen. Med et tæt og inkluderende forældresamarbejde kan institutionen justere sin praksis efter behov og bruge forældrenes indsigt og viden til at skabe de bedste betingelser for børnene. Den stærke forældreinvolvering kommer også til udtryk ved opstart, hvor Kvistgård børnehus prioriterer dialog og udveksling af erfaringer med barnet. Forældrene kvitterer med et engagement, som ikke blot kan ses, når der skal laves ny bålplads eller skaffes nye ladcykler, men også ved institutionens årlige cirkus/sommerfest, hvor alle forældre møder op.

Pædagogikken i Kvistgård børnehus er anerkendende. Børnene får en positiv oplevelse og erfaring af sig selv. Børnene styrkes i at være selvstændige, sociale og de oplever forskelligheden som en styrke. Samtidigt udvikler vi børnene til aktivt og positivt, at kunne indgå i sociale gruppesammenhænge.

Pædagogisk grundlag

Kvistgård private børnehus pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et pædagogisk grundlag, som er fælles for alle dagtilbud.

Det pædagogiske grundlag består af følgende elementer: og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

- **Børnesyn.**
- **Dannelse og børneperspektiv.**
- **Leg.**
- **Læring.**
- **Børnefællesskaber.**
- **Pædagogisk læringsmiljø.**
- **Forældresamarbejde.**
- **Børn i udsatte positioner.**
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.”**

I det følgende beskrives hvordan elementerne fra de pædagogiske grundlag kommer til udtryk i Kvistgård private børnehus og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børn lærer, trives og udvikler sig i gode dagtilbud, hvor der er høj kvalitet i det pædagogiske arbejde. Den viden bruger vi aktivt når vi i Helsingør Kommune vurderer og udvikler den pædagogiske praksis i vores dagtilbud. Derfor har vi en fælles definition af, hvad kvalitet i dagtilbud er. Vi definerer pædagogisk kvalitet som fire samlede forhold: Livsduelighed, nærværende samspil, børnefællesskaber samt forældresamarbejde.

Børnesynet i Helsingør kommune tager udgangspunkt i FN's børnekonvention, hvor der er fokus på barnets ret til leg, indflydelse og medbestemmelse. Derfor værner vi i Helsingør kommune om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo.

Legen er central i børnenes hverdag. Legen er en lystbetonet aktivitet, hvor børnene leger for at have det sjovt. Gennem legen kommer læring, og det er et vigtigt udgangspunkt for vores forståelse for børns læring. I Helsingør Kommune vægter vi læring gennem leg og ud fra barnets interesser.

Vi har fokus på at drage omsorg for børnene og samtidig stimulere og udfordre børnene for at understøtte deres trivsel, læring og udvikling. Børn opfattes grundlæggende som kompetente

og selvstændige, samtidig med at de har brug for omsorg, udfordringer, positive forventninger og tillid fra voksne. Vi ser børnene som aktive medskabere af egen læring og udvikling inden for de rammer, vi som voksne har defineret.

I Kvistgård private børnehus har vi etableret den pædagogiske læreplan. Vi har brugt vores personalemøder samt vores stuemøder til at reflektere og diskutere emnerne i læreplanen. Vi har haft en fælles pædagogisk dag, så alle i huset havde mulighed for at kunne forstå det fælles i læreplanen og sammen gennemgik vi det fælles pædagogiske grundlag. I Kvistgård havde vi et personale på kursus som fagligt fyrtårn.

I arbejdet med at realisere den styrkede pædagogiske læreplan i praksis, har vi i Helsingør Kommune gennemført et kompetenceløft for ledere og faglige fyrtårne. Gennem kompetenceløftet er ledere og medarbejdere blevet styrket i at omsætte elementerne og den centrale forskning bag den styrkede pædagogiske læreplan til praksis.

Børnesyn

I børnehuset anses den tætte relation mellem børn og voksne for altafgørende. Den tætte relation betyder, at vi får godt kendskab til børnene.

I hverdagen gør den tætte relation det lettere at være opmærksom på, hvordan barnet trives og vi kan reagere hurtigt, hvis vi ser tegn på mistrivsel.

For at opbygge en relation mellem et barn og en voksen, prioriterer vi at fordele os i huset og arbejde med børn i små grupper. Dermed sætter vi også kvaliteten i fællesskabet højere end antallet af tilbudte aktiviteter.

I børnehuset har vi det grundlæggende syn, at alle børn gør det, så godt de kan.

Hvis vi oplever, at børnene har svært ved at leve op til vores forventninger, leder vi ikke efter fejl hos barnet. Derimod undersøger personalet gennem fælles refleksioner, hvordan vi kan tilpasse vores forventninger, så barnet får en oplevelse af at mestre og være en vigtig del af fællesskabet.

At gå i børnehaven skal ikke blot opleves som et skridt på vej til skolen. Tiden i børnehuset skal have en værdi i sig selv, også fra børnenes perspektiv.

Vi vægter legen højt hver dag. Der gives både plads til den børneinitierede leg og til de lege, som de voksne kan arrangere. Disse arrangeres ikke kun ud fra et mål om læring, men også for at børnene skal have det sjovt.

Vi arbejder ud fra en fast ugeplan, fordi vi mener, at børn trives bedst i forudsigelige rammer, og derfor har vi også et illustreret skema, hvor børnene kan få overblik over deres dag.

Eksempel

I børnehavestuen er en lille gruppe børn og voksne i gang med rytmik, der er en god stemning i rummet, børnene synger og danser glade med, det samme gør de voksne. Musikken kommer fra et lille musikanlæg, og børnene har sunget og danset til de samme sange mange gange. De voksne støtter undervejs i forløbet de børn som enten med ord eller handlig viser at de har brug for dette, flere gange følger de voksne også børnenes bevægelser og initiativ.

Retningsgivende refleksioner

Her ser vi flere voksne som i deres samspil med børnene viser dem, at det at de er børn har værdi i sig selv fordi de følger deres bevægelser og initiativ flere gange, og ikke forsøger at få børn til at gøre noget andet end det de selv har lyst til her. Der skal dog fortsat være et fagligt fokus på, at alle børn i deres samspil med de voksne oplever et børnesyn som i både ord og handling viser dem at det at være barn har værdi i sig selv.

Dannelse og børneperspektiv

Hele dagen tilbyder vi læringsmiljøer, som er planlagt ud fra de behov, vi ser i børnegruppen, altså vores tolkning af børneperspektivet.

I Kvistgård private børnehus skal de voksne dog også lytte til børnenes holdninger og ønsker. Vi er opmærksomme på, at børns viden ofte er kropslig og kun kan gøres eksplicit ved hjælp af åbne og nysgerrige spørgsmål, som vi gør brug af, når vi inddrager det, vi kalder børns perspektiv.

Det sker, dels når børnene bliver spurgt direkte, hvad de kunne have lyst til at lege indenfor den ramme, de voksne har sat. Dels når de selv kan vælge en aktivitet til eller fra. Desuden evaluerer vi hver måned en række aktiviteter sammen med børnene. Børnenes evalueringer og forslag til ændringer bliver derefter inddraget i den nye planlægning.

Børnenes medbestemmelse kommer også til udtryk, når vi lægger afgørelser ud til et demokratisk valg. Det har vi f.eks. gjort, når vi har skulle finde på ønsker til julegaver fra børnene til forældrene. Her har vi lyttet til børnenes ønsker og på den måde også givet børnene en demokratisk forståelse.

Når børn og voksne sammen undersøger de dyr, som børnene lige har fundet på legepladsen eller de voksne bliver en del af legen på børnenes præmisser, sker børnenes medbestemmelse på et her og nu plan, hvor den voksne griber børnenes interesser med det samme.

Når børn på den måde bliver aktive deltagere i beslutningsprocesserne, hjælpes de til at sanse og udleve nogle af de normer og værdier, vi lever efter i det danske demokrati. De lærer også, at det er i orden at være kritisk, så længe det foregår i hensyn til andre.

Hensynsfuldhed er en anden del af dannelsesprocessen, som vi forsøger at videregive til børnene.

Vi lægger vægt på, at vi taler ordentlig til hinanden. Vi gør en dyd ud af at sige ordentlig goddag og farvel, ligesom vi holder bordskik, når vi samles om et måltid.

Alt sammen ud fra en holdning om, at almindelig høflighed kan åbne døren ind til fællesskaber - også i fremtiden.

Børnenes nære fremtid – skolen – tænker vi også på, når vi inddrager børneperspektivet. Vi forbereder børnene, så de får lettere ved at begå sig senere. F.eks. når vi øver påklædning i garderoben eller når vi har lege, som styrker evnen til at efterkomme en kollektiv besked.

Her ser vi en voksen som viser den lille dreng at han i deres samspil er med til at sætte dagsordenen for hvordan han bedst muligt kommer i gang med dagen, og at hans følelser bliver hørt og taget alvorligt. Der skal fortsat være et fagligt fokus på, at alle børn i deres samspil med de voksne oplever at møde samme niveau af dannelses- og børneperspektiv som kom til udtryk denne morgen.

2. Eksempel situation:

Det er formiddag og vi skal ud på legepladsen. Nogle af de store børn skal ned i kælderen hvor deres garderobebpladser er. Der er især en dreng der ikke er glad for at være derned, og altid er den sidste som kommer op fra kælderen. Den voksne spørger, hvordan det kan være. Han fortæller at han ikke kan koncentrere sig, og han ikke kan lide at være i kælderen alene. Den voksne bliver i kælderen sammen med ham i en længere periode, og guider ham og støtter ham i det svære. På et tidspunkt da vi er i gang med at tage overtøj på, råber drengen i begejstring nede i kælderen ” Jeg er ikke bange mere, og jeg kan selv, Med et kæmpe smil på læben. Pædagogen siger, det var rigtig fint.

2.Retningsgivende refleksioner situation

Efter vi voksne evaluerer garderobesituationen, for at finde ud af, hvordan vi kan støtte ham i selv at være selvstændig og selvsikker, og det at være nærværende hjælper barnet. Her viser de voksne at drengen bliver set og hørt, og taget alvorligt, og der bliver dannet en stærkere relation, og tillid mellem dem.

Leg og læring

At lege er noget man gør fordi man har lyst. Den har ikke nødvendigvis et mål og den varer så længe den varer. I legen er der mulighed for fordybelse, man kan udfordre sig selv, lege man er en anden eller forholde sig til sin omverden.

Legen i Kvistgård private børnehus er ikke kun noget, som foregår i pauserne mellem de vokseninitierede aktiviteter.

Legen bliver prioriteret fordi den er helt grundlæggende for børns personlige og sociale udvikling.

I legen får børnene erfaringer med at blive sig selv sammen med andre, både når det er nemt og når det er konfliktfyldt. Det er i legens forhandlinger, at børnene får en øvelse i demokrati. Bliver man enig kommer legen i gang, hvis ikke må der nye forhandlinger til.

Børnene øver sig i at aflæse hinandens sociale og kropslige signaler og får på den måde evnen til at danne relationer og indgå i fællesskaber.

I børnehuset er der hver dag voksne, som er klar til at være en del af børnenes leg. Vi gør det på forskellige måder. Enten holder vi os i baggrunden og lader børnene forvalte deres leg selv. Andre gange må vi hjælpe med at sætte rammerne for en leg, så alle trives og ingen står uden for. Desuden kan børnene have brug for hjælp til at håndtere konflikter.

Det kan også være nødvendigt, at vi går foran og sætter en leg i gang, som kan inspirere børnene til at fortsætte selv. Ved at være tæt på børnenes lege kan vi se, hvornår et barn har brug for hjælp til at udvikle sit legerpertoire, og f.eks. ikke blive ved med at lege med biler på den samme måde. Vi kan også hjælpe et barn med at skifte mellem legepositionerne og f.eks. ikke altid være den styrende i legen.

I Kvistgård private børnehus mener vi, at legen er vigtig i forhold til børnenes læring. Når børnene skal udfordres kognitivt og kropsligt, når de skal eksperimentere med nye materialer eller udforske naturen, fungerer det bedst for både børn og voksne, hvis det samtidigt er sjovt.

Giver det mening for børnene, er vi overbeviste om, at de får lyst til at lære mere.

Når vi i de vokseninitierede aktiviteter har fokus på, at det skal være sjovt, kræver det at børnene har indflydelse på, hvad der skal ske og at vi responderer på børnenes idéer. Når det sker, oplever vi at samspillet mellem børnene blive bedre og fællesskabet styrkes.

1 Eksempel situation

Det er eftermiddag i børnehaven, et par drenge er ude på gangområdet og leger med biler, de løber rundt og prøver at få deres biler til at køre hurtigt op og ned af gangen, de er i højt humør, et par forbigående forældre får et par sjove ord med på vejen. Børnenes leg tager til i intensitet og de suser forbi kontoret og over mod vuggestuens stue område, lige i hælene kommer en voksen, hun taler med dem om at de ikke skal lege ved hoveddøren og sætter ord

på ift. hvorfor det ikke er så god en ide, hun fortæller at de i stedet for skal komme ned omkring stuen og lege, hvor der også ligger et biltæppe de kan køre på, de accepterer i højt humør og løber ned for at lege videre.

Her ser vi en voksen som med ord og handling viser børnene, at hun respekterer deres initiativ, men også godt kan se at det ikke er hensigtsmæssigt at de befinder sig henne omkring vuggestuen. Vi ser en voksen som i samspillet med børnene giver dem et andet og bedre alternativ til deres fortsatte leg. Det er ikke altid at de voksne i deres samspil med børnene er lige gode til at arbejde med eller ud fra børnenes initiativ, eller supplere børnenes leg op med egne initiativer, nogle gange kommer de ind over børnenes leg med rammer eller regler som utilsigtet forandrer børnenes leg

Eksempel læring

Den voksne samlede børnene ude i køkkenet. Her satte vi os ved de 2 borde. Den voksne havde fortalt børnene at de skulle se og muligvis røre ved et grisehjerter. Inden vi kiggede på hjertet, talte den voksne med børnene om "hvad er et hjerte" "hvor sidder hjertet" "hvad gør hjertet" Den voksne spurgte et barn af gangen, hvad er et hjerte? Et barn svarede at et hjerte pumper blod rundt i kroppen og pumper hjertet ikke mere er man død.

Alle børn mærkede på deres krop, hvor hjertet sidder og de kunne mærke det bankede. Vi talte om hjertets størrelse og vi sammenlignede det med vores knytnæve og talte om at hjertet cirka er lige så stort som vores knytnæve. Vi kiggede også på vores blodårer i kroppen vi kunne især se dem på vores hænder og håndled. Alle kiggede på grisehjertet og vi kunne se der stadig var blod og der var sener i hjertet. Vi kunne også se hjertets hjertekamre. Nogle børn prøvede at røre ved hjertet og nogle børn var friske på at skære i grisehjertet. Efterfølgende gik vi på legepladsen. Her skulle vi bruge kroppen så vi kunne mærke på den, hvad der sker når vi bevæger den. Vi lavede skraldemænd- sparkede i vores egen numse- høje knæløft- vi drejede rundt og vi blev alle svimle når vi stoppede op. Til sidst løb vi rundt for virkelig at få pulsen op og mærke vores hjerte banke.

Retningsgivende refleksioner:

Her ser vi en voksen som skaber en læringsforløb med de mindste børn i børnehaven, det er situeret læringsleg om sansning, der er sat en ramme omkring forløbet, men den er ikke sværere end at de alle kan være med på eget niveau. De to voksne er aktive i forløbet på hver sin måde, de børn som søger sparring, får det, og der er plads til at de kan bevæge sig lidt rundt undervejs, dog bliver det sværere for den voksne at holde børnenes fokus sidst i forløbet.

Børnefællesskaber

Alle børn skal opleve at være en del af et fællesskab. Når barnet begynder i børnehuset er vi opmærksomme på, hvilke børn som kunne have ekstra glæde af hinanden og vi dyrker spirende venskaber. Oplever vi børn som står udenfor fællesskabet, danner vi legegrupper, som hjælper børnene til at få øje på nye potentielle legekammerater.

Vi skaber rum for, at børnene kan lege på tværs af køn og alder og på den måde afprøve forskellige sociale positioner.

I børnehuset er der tradition for, at forældrene påtager sig en del af ansvaret for børnefællesskabet ved at arrangere legeaftaler på kryds og tværs

Eksempel på børnefællesskaber

Det er formiddag ude på den fælles legeplads, 2 voksne er derude med halvdelen af børnehavebørnene. Et barn begynder at tage en legetøjsbil som man netop lige kan sidde på, og kører ned igennem det sorte rør med stor jubel og begejstring. En efter en følger flere af de andre børn efter. Da børnene er kommet over til rutsjebanen på den anden side, vender det første barn sig om og rucher ned på maven med benene først, de andre børn følger trop en efter en på samme måde og alle virker til at være i godt humør. Denne leg slutter og børnene trækker over mod sandkassen eller gyngerne.

Retningsgivende refleksioner: rutsjebanen

I denne situation lod de to voksne børnene gøre sig deres egne erfaringer i børnefællesskabet omkring legetunnel rutsjebane, de var tæt på børnene, men de tog ikke over eller styrede legen i en bestemt retning. Kort tid efter ville en af de mindre børn ned af rutsjebanen igen, han virkede lidt usikker på benene og den voksne gik over til ham og støttede ham verbalt i processen og tog med ham igennem tunnelen. Der skal fortsat være et fagligt fokus på at styrke børnenes erfaringer med uforstyrrede rammer omkring børnefællesskaberne, da samme situation som denne ikke altid forekommer i løbet af dagen når den er i gang, eller de voksnes holdninger eller bedste intentioner kommer til at dominere.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø er børnenes hverdag i dagtilbuddet fra det øjeblik de træder ind i institutionen om morgenen og til de går hjem om eftermiddagen. I Helsingør Kommune arbejder vi på at etablere et pædagogisk læringsmiljø gennem hele dagen, der med leg, aktiviteter og rutiner giver børnene de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Vi har fokus på at skabe læringsmiljøer, der indbyder til leg, nysgerrighed og engagement hos børnene. Vi arbejder med de fysiske rammer, og er opmærksomme på, hvilken betydning indretning har for børnenes muligheder for engagement og fordybelse i leg og læring.

Aflevering

For at børnene får en god start på dagen, er det vigtigt at både børn og forældre føler sig trygge ved afleveringen. I Børnehuset kan børnene altid afleveres til en voksen, Her har forældrene mulighed for at fortælle, hvordan morgenen derhjemme er gået og give besked f.eks. om afhentningen. For at børnene føler sig velkomne, gør vi os umage med at spørge ind til ting, vi ved optager barnet. Det kan være en fælles oplevelse fra dagen før, hvordan turen til bedstemor er gået eller hvornår de har fået den nye bluse.

Vi anbefaler at forældrene skaber et ritual omkring aflevering, da genkendeligheden og gentagelserne gør børnene trygge og giver dem overskud til at indgå i børnefællesskaberne fra morgenstunden. Hvis børnene har brug for at sidde på skødet eller få et kram af en voksen, er der plads til det, uanset, hvor store de er blevet.

I dagens første time samles børnene rundt om bordet i køkkenet, hvor der er mulighed for at spise lidt morgenmad, mens den voksne skaber en hyggelig stemning ud fra de ønsker og behov børnene har. Hvis børnene har lyst til selv at gå i gang med andre ting, kan de bruge hele huset og den voksne kan hjælpe dem i gang med at lege, tegne, eller spille. Efterhånden som personalet møder ind, fordeler vi os på stuerne.

Vi har siden genåbningen i april haft måtte ændre på afleveringsrutinerne.

I april og frem til maj da vi måtte åbne op med begrænset åbningstid blev børnene afleveret i intervaller. Vi havde opdelt børnene i små grupper af 6-7 børn i alle aldre. Forældrene fik på mail besked om, hvornår og hvordan de kunne aflevere barnet. Det fungerede rigtig godt. Børnene fandt stor tryghed i at det altid var den samme voksne som tog imod barnet. Samtidig fik barn og voksen en meget tæt relation i den måned.

Fra midt maj fik vi normal åbningstid, også måtte vi omstrukturere igen. Vi valgte at åbne og lukkede alle dage udenfor. Vi aftalte at åbnerne var primusmotor på modtagelsen af børnene. Det skabte en stor ro på den måde viste alle personaler hvad deres opgave var om morgen. Vi besluttede dog at forældrene måtte komme ind i garderoben når de afleverer og hentede barnet. Vi fik skabt en rigtig god struktur i huset, så alle viste hvor de hørte til i de forskellige stunder.

Strukturen

I børnehaven har vi opdelt børnene i 3 grupper efter alder. Vi syntes det er vigtigt at være i mindre grupper så vi sammen med børnene kan opleve nærvær og følt sig lyttet til. I løbet af ugen har vi aktiviteter på kryds af grupperne.

I gennem hele huset er der en rød tråd. På alle stuer har vi et fast ugeskema, hvor vi taler med børnene om, hvad der skal ske i dag, det giver børnene en tryghed i at de ved, hvad dagen bringer. Vi har givet forældrene ugeskemaet med hjem så de sammen med børnene kan tale om, hvad der skal ske i børnehuset.

I løbet af året har vi fem faste temauger, hvor vi sætter fuld fokus på enten kroppen, naturen eller dinosaurer. Vi taler med børnene om, hvilke emner der interesserer dem, så de oplever at blive hørt og lyttet til.

Vi kan dog godt opleve at børnene er mere optaget af dinosaurer og ikke kun om kroppen som nu er ugens tema. Derfor er det vigtigt at børnene oplever at vi også kan tale om dinosaurer og gøre os nysgerrige på det emne og samtidig få skabt et nyt emne som optager børnene.

Eksempel

I børnehaven er der en dreng som er meget optaget af dinosaurer og han kender alle dinosaurernes navne. De voksne på stuen fik hurtigt indkøbt dinosaurer dyr og fik lånt bøger om emnet så alle børn på stuen kunne være med i legen. Her oplevede vi en børnegruppe som sammen fik styrket deres relationer til hinanden og ved at kunne tale om det samme emne og ikke mindst lege det ud i hverdagen og det skabte en rigtig god dynamik på stuen. Vi har en fælles bål dag en gang om ugen her er alle børn sammen og laver mad på bålet.

Indretning

Vuggestuens rum er opdelt efter funktioner. Vuggestuen har vi opdelt i 4 små rum. Der er mulighed for at læse i det ene hjørne. Der er plads til tumleleg i det andet hjørne på madrassen, der er mulighed for at lege konstruktionslege med LEGO, bil-og togbaner.

I børnehaven har vi mulighed for at lege de vilde lege i puderummet. Vi har et klaver på stuen som meget tit bliver brugt både af børn og voksne. Vi har mulighed for at spille spil og lege med konstruktions magneter eller klodser. Rummet kan også nemt inddrages som et ekstra grupperum.

I mellemgruppen kan børnene i det ene rum lege med klodser, køkkenting mm. Det andet rum er beregnet til læsning og puslespil. foregår de mere stillesiddende sysler, som tegning, spil eller syning.

I Kælderen kan børnene være kunstneriske sammen med en voksen. Vi starter ofte værksted op i kælderen. I Kvistgårds private børnehus holder vi også bamseskole i kælderen, som er

vores førskolegruppe. Men rummet bruges også til aktiviteter i små grupper med en voksen. Mellemgruppen benytter gerne rummet til rytmik.

Formålet med funktionsopdelingen er, at børnene selv kan vælge, hvilken aktivitet de har lyst til at være med i. De får mulighed for at fordybe sig uden at skulle blive forstyrret af børn i gang med en anden type leg.

Frokost i børnehaven:

Børnene starter med at vaske deres hænder, herefter kan de se på bordplanen, hvor de skal sidde. Børnene er med til at uddele kopper, tallerkner mm. De fleste børn har deres egen drikke dunk med og den henter de når de har vasket hænder.

Bamsebørnene spiser i køkkenet sammen med Helle som er husets køkkendame.

Maden bliver serveret på bordene så børnene selv kan tage det de har lyst til. Vi opfordrer dog altid til at de skal smage på maden. Når alle børn har fået mad på tallerkenen, er der et barn som siger værsgo og vi spiser vores frokost. Vi voksne sætter os ved et bord og spiser sammen med børnene.

Efter corona kom til landet har vi måtte ændre meget ift. Den måde vi spiser frokost på. Nu har vi hverdag opdelt børnehalebørnene i kælderens på stuen og i køkkenet. Helle vores køkkendame portions anretter tallerknerne og børnene henter deres egen tallerken. Alle børn i hele huset har drikkedunk med og deres egen frugt med hjemme fra som de spiser om eftermiddagen. Vi har i foråret og frem til november spist udenfor børnehave og mellemgruppebørnene. Det fungerede rigtig fin og alle børnene trives rigtig fint med frokost i det grønne.

Frokost i mellemgruppen

Børnene spiser op delt i to grupper af 4 børn ved hvert bord. Der sidder altid en voksen sammen med børnene og hjælper og guider børnene i at spise med bestikket.

Frokost i vuggestuen

I vuggestuen sidder børnene og spiser ved 3 borde. De store børn som nærmere sig mellemgruppen sidder ved fold ud bordet.

Eks: børnene spiser brød og frugt i vuggestuen. Et barn peger op på billederne som hænger på væggen. Den voksne spørger om vi skal tale om billederne af kroppen. Barnet og flere af de andre børn virker begejstrede. Den voksne begynder at tale og lave fagter ud fra billederne,

og spørg ind til børnene og deres kropsdele. Børnene peger op på billedet og siger det som billedet viser.

Retningsgivende refleksioner: her følger de voksne barnet spor og gør sig nysgerrige på hvad børnene har lyst mest lyst til at tale om.

Eks: vi har samling i børnehaven.

Efter samling spørg vi børnene en efter en om de vil udenfor at lege eller om de vil være inde. De børn som er udenfor, får skabt en leg, hvor de kører på biler ned af rutsjebanen. Det er en leg børnene selv fandt på dagen før. På legepladsen er der børn fra mellemgruppen og vuggestuen som også gerne vil deltage i legen. En voksen sætter sig op ved rutsjebanen og hjælper de børn som ikke lige selv kan komme ordentligt op på bilen. En dreng fra vuggestuen sætter sig for enden af rutsjebanen og til at starte med vil den voksne flytte ham da det virker lidt farligt at side lige for enden af rutsjebanen men vi flytter ham lidt til siden da han virkelig nyder at kigge på de børn som kommer susende ned af rutsjebanen. Han griner og han har det så sjovt. Nogle børn vælger at sætte sig på bænken ved rutsjebanen og kigge på eller tage turen sammen med en voksen.

Retningsgivende refleksioner:

Dette eksempel viser at vi er meget opmærksomme på alle børn og de her skal følge sig som en del af et fællesskab. Vi er nysgerrige på børnene og følger deres spor og interesse for vilde lege. Det er især vigtigt at vi er engageret voksne som viser børnene at vi godt gider at lege med dem og samtidig får skabt et rum hvor alle børn kan føle sig trygge lege meget alder.

CITAT: Når børn bliver med skabere, åbenbares ikke blot nye forslag, som voksne ikke lige 'ser', men der lægges også et ekstra perspektiv på de voksnes idéer og forslag: Børneperspektivet. På denne måde opstår ikke blot nye aktiviteter; de allerede 'kendte' idéer og eksisterende aktiviteter kan samtidig få helt ny udformning – ofte i børnehøjde.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Pædagogisk kvalitet i dagtilbud forudsætter et godt forældresamarbejde. Derfor er den gode kontakt mellem forældre og dagtilbud højt prioriteret i Helsingør Kommune. Det gælder både det daglige samarbejde om barnets og børnegruppens trivsel, udvikling og læring, og samarbejdet via forældrebestyrelser. Vores samarbejde er forpligtende og samskabende. Det er vigtigt, at man som forældre oplever tydelighed, gennemsigtighed og tryghed. Ud over den daglige dialog er en del af vores forældresamarbejde formaliseret gennem møder fra barnet starter i dagtilbuddet og til det skal videre i skole og SFO. Det kan fx være velkomstsamtale, sprogsamtale eller overleveringssamtale. Som forælder kan man altid kontakte dagtilbuddet, hvis man ønsker en samtale om ens barns trivsel eller udvikling. Hvis vi har brug for andre fagpersoners vejledning inviterer vi til et dialogmøde med relevante samarbejdspartnere.

I Helsingør Kommune bruger alle dagtilbud Tabulex. Tabulex er et online kommunikations- og registreringsværktøj, der giver overblik over de informationer, der knytter sig til børnene og dagligdagen. Tabulex har et eget forældremodul. Her gives beskeder, nyheder, information om arrangementer osv.

Generelt.

Når barnet begynder i Kvistgård private børnehus lytter vi til forældrenes forventninger til os og sammen finder vi ud af, hvilke ting vi kan imødekomme under hensyn til den samlede forældregruppes forskellige ønsker og behov.

Som en del af Kvistgård private børnehus forældresamarbejde er det personalets ansvar at formidle, hvilke tanker og intentioner vi har med vores pædagogik. Formidlingen foregår ved både formelle og uformelle samtaler, på hjemmesiden og i vores nyhedsbreve.

For at se sammenhængen mellem vores pædagogiske intentioner og den egentlige hverdag, må forældrene tilbringe tid i børnehuset, så de kan opleve, hvordan her ser ud, hvad der foregår og hvilken stemning her er.

Forældrene er vigtige i forhold til læringsmiljøets kvalitet. Forældrene er ikke kun rollemødelere for deres eget barn, men for alle børn i Friheden og har derfor et medansvar for alle børns trivsel.

Vil vi have børn som viser omsorg overfor hinanden, må forældrene gå forrest og vise interesse for de øvrige børn i børnehuset. Vil vi have børn som tager hensyn til hinanden, må forældrene huske at børn udvikler sig i forskelligt tempo og kun kan få f.eks. gode sociale kompetencer, hvis de inddrages frem for at blive holdt udenfor fællesskabet.

På forældremøderne inddrages forældrene, når vi fortæller om hverdagen. Forældregruppen inddrages også i dialogen om, hvordan f.eks. dannelse, demokrati og inklusion skal være i børnehuset.

Samarbejde om det enkelte barn

Målet med samarbejdet om det enkelte barn er ikke at opnå enighed om, hvordan et barn støttes bedst, men derimod at få en indsigt i hinandens perspektiver.

Forældrene har en viden om deres barn, som vi i børnehuset aldrig kan få. Vi kan til gengæld sætte vores faglige ekspertise i spil og komme med forslag til, hvordan vi bedst hjælper barnet. Samtidig med at vi tager højde for, at vi som samarbejdspartnere kan have forskellige værdier og forskellige måder at være familie på.

Et godt forældresamarbejde mellem forældre og institution er en vigtig forudsætning for barnets trivsel og udvikling. Så det er derfor vigtigt at have en god og gensidig dialog parterne imellem. Det første møde er vigtigt - så vi tilbyder gerne et besøg inden start i institutionen, hvis behovet er der. Vores store vuggestebørn kommer på besøg, flere gange i mellemgruppen inden de flytter fra vuggestuen og til mellemgruppen det samme er gældende for vores de største mellemgruppebørn, inden Børnehavestart.

Ved det første møde med familien aftales indkøringsforløbet og andre praktiske ting der er vigtige for en god og tryk start.

Forældresamtaler: Vi tilbyder 3 samtaler, fra 0 år og til skolestart, og ydermere hvis der er behov. Ved samtaler bruges **SKRAVERINGSMODELLEN???** som følger barnet fra vuggestue til mellemgruppe, og fra mellemgruppe til børnehave.

I den daglige dialog mellem forældre og personaler informerer institutionen løbende med årsplan, nyhedsbreve og dokumentation om hvordan vi arbejder med læringsmiljøerne og hvordan de udvikles i praksis.

I dagligdagen skriver hver stue, dagens forløb på deres tavle og lejlighedsvis også på vores lukkede Facebookgruppe, hvortil der indhentes samtykke omkring hvorvidt barnet må vises på denne.

I Kvistgård Private Børnehus har vi forskellige arrangementer forældremøder, cirkus/sommerfest, arbejdsdag og juletræsfest.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Helsingør Kommune arbejder vi efter planen *Inkluderende læringsmiljøer for børn og unge i Helsingør Kommune*. Her er de overordnede mål at styrke dialogen og samarbejdet blandt professionelle og forældre på børne- og ungeområdet, at styrke de professionelles kompetencer og deres evalueringskultur, at styrke den forebyggende indsats, samt at styrke børnenes læring, faglighed og trivsel som forudsætning for inklusion. På skole- og dagtilbudsområdet udmøntes målene i fem indsatsområder: 1) Fælles sprog og ensartede tilgange, 2) overgange, 3) elevfravær, 4) kompetencer og videndeling i en ny organisering og 5) strategier og værktøjer som understøtter arbejdet med inkluderende læringsmiljøer.

Som en del af indsatsområderne er den løsningsfokuserede tilgang LØFT implementeret i kommunen. Tilgangen bygger på et værdisæt og en metode, hvor det handler om at styrke og bygge videre på det, der allerede virker. Der sættes mål for udvikling med afsæt i barnets og gruppens ressourcer. Derudover anvendes Tværfagligt Forum og Børnelinealen. Tværfagligt Forum er en samtale omkring et eller flere børn med fast deltagelse af leder, sprogvejleder/primær pædagog, talepædagog og en psykolog. En gang i kvartalet deltager også sundhedsplejerske og socialrådgiver. Børnelinealen er et fælles fagligt værktøj i forhold til at forstå trivsel og udvikling for børn og unge i samarbejde mellem Center for Dagtilbud og Skoler og Center for Børn, Unge og Familier. Børnelinealen tager afsæt i en anerkendende og løsningsfokuseret tilgang. Børnelinealen bruges til at tydeliggøre, hvorvidt nogle børn har brug for særlig hjælp og støtte i en periode, og i givet fald hvilken.

Overgangsindsatsen skal være med til at sikre en tidlig og forebyggende indsats med særlig fokus på tosprogede børns sproglige udvikling. I dagtilbuddene har alle medarbejdere fokus på at skabe inkluderende læringsmiljøer. I Center for Dagtilbud og Skoler er ansat inklusionsvejledere som også kan inddrages ved behov.

Et inkluderende pædagogisk læringsmiljø.

Et barn kan være i en udsat position på mange måder. Et barn kan have individuelle problemer pga. kronisk sygdom eller psykiske diagnoser. Alle børn kan dog have perioder, hvor de kommer i en udsat position. Det kan ske når de er nye i børnehuset, vennegruppen ændres, hvis de oplever sorg eller der sker ændringer i deres familie.

I vores pædagogiske læringsmiljøer skal det være muligt for børnene at deltage på egne præmisser.

Børnene skal have mulighed for at trække sig fra en aktivitet, men for at alle børn får en oplevelse af at mestre, er vi også opmærksomme på at ændre aktiviteten, så barnet kan være med. Det kan f.eks. være at lade barnet, som har svært ved at holde fokus, sidde sammen med en voksen eller udvide gruppen af "politibetjente" i en leg, så et barn bliver inkluderet i legen.

Hvis barnet ikke har overskud til at blive en del af det store fællesskab, starter vi med at få barnet inkluderet i et mindre, ved at etablere en aktivitet, som kun nogle få børn deltager i. Derfra kan vi, efterhånden som barnet er klar til det, udvide gruppens størrelse.

Vi arrangerer også aktiviteter, som tager udgangspunkt i det udsatte barns kompetencer. Har barnet f.eks. svært ved at sidde stille, men mestrer de fysiske aktiviteter, kan vi tage udgangspunkt i det og på den måde give barnet en anden position i fællesskabet.

Har børnene individuelle vanskeligheder f.eks. sproglige vanskeligheder, kan vi give dem særlig støtte i vores lille sproggruppe, hvor de med udgangspunkt i deres egne vanskeligheder får mulighed for at øve sig sammen med andre på en legende måde.

På samme måde kan et individuelt behov som f.eks. fysisk træning blive til en leg for flere børn

Eksempel

I vores eftermiddagsstund sover de mindste børn. Barnet er vågnet efter sin middagslur han skal i børnehaven og lege. Han har lidt svært ved for mange børn. Den voksne spørger barnet hvad han gerne vil lege med. Han svarer at han gerne vil lege med magneter. Barnet giver udtryk for at han gerne vil lege lidt for sig selv. Den voksne er nysgerrige efter hvorfor barnet ikke vil lege med de andre børn så den voksne sætter sig i nærheden af barnet. Barnet vil gerne have magneterne over til bordet så han kan stå og betragte de andre børn. Et andet barn kommer nu over til bordet og begynder at bygge med magneterne og det de to får skabt en rigtig god leg. Den voksne hjælper dem når noget bliver lidt får svært.

Det er vigtigt vi hurtigt får øje på, hvilke børn som har brug for voksen hjælp i legene. Vi oplever at disse børn nemmere og hurtigere får skabt en god relation til de andre børn når vi voksne får sat hurtigt ind. Børnene opleve at de får en masse succes oplevelser når de er sammen med andre børn enten inde på stuen eller i garderoben eller på legepladsen. Vi voksne skal være på forkant så barnet ikke kommer ud i noget det ikke selv kan styre.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Helsingør kommune samarbejder vi om at give børn gode og sammenhængende overgange fra hjem til dagtilbud og mellem dagtilbud, skole, SFO og fritidsklub. Inden børnene starter i

skole skal de forberedes grundigt og i god tid. Børnenes egne forestillinger og fortællinger om skolen bringes i spil og erstattes af konkret viden gennem samtaler og besøg på skolen. Derigennem får de godt kendskab til, hvem de kan møde i nye omgivelser, og hvordan lokaler og bygninger ser ud i SFO og skole. Vi voksne omkring barnet mødes og deler viden og information for at sikre os den bedste overgang. Vi har i kommunen udarbejdet en pjece om overgangen fra dagtilbud til SFO og skole som kan læses [her](#).

I august inviteres børnene til at få en bamse opskrevet i Dronning Louises Bamseskole.

I Bamseskolen leger vi med tal, bogstaver, former, farver, kunst og lektier. Vi læser en lang kapitelbog, holder frikvarter og "forældremøder". Vi veksler mellem stillesiddende opgaver og opgaver hvor børnene kan røre sig, mens de får øvet sig i at samarbejde, vente på tur, lytte og efterkomme kollektive beskeder. Vi skifter også mellem opgaver, som skal laves efter faste regler og dem, hvor børnenes kreativitet får frit spil.

Inden børnene og deres bamser begynder i Bamseskole, har vi valgt et overordnet emne, som børnene skal arbejde med i et årsprojekt. Projektet tager altid udgangspunkt i det, den samlede gruppe har brug for at få styrket.

Eksempler fra tidligere år:

For at børnene fik øje på, at alle er vigtige for at få en gruppe til at fungere, arbejdede vi hele året med at skabe en cirkusforestilling.

Da en gruppe havde brug for at vise deres forældre, at de kunne klare mere end de får lov til, inviterede vi forældrene på vores egen hjemmelavede restaurant.

I en gruppe med børn fra flere dele af verden, skrev vi sange og lavede dukkefilm om fællesskaber.

I en gruppe som havde brug for faglige udfordringer, tog vores projekt, affald, genbrug og klimaforandringerne ned i børnehøjde.

Efter vi har præsenteret emnet for projektet, er det børnenes kreativitet som skaber resten og de voksne har blot rollerne som tovholdere.

Det betyder at børnene f.eks. selv laver manuskript, kulisser, optager film, skriver invitationer og sælger popcorn.

Inden afslutningen i Bamseskolen sender børnene deres bamser og bamsekollelærere på lejr tur i en weekend. I løbet af weekenden får børnene en hilsen med billeder fra turen, så de kan se hvad deres bamser laver. Lejrturen giver anledningen til fantasifulde historier om bamsernes oplevelser, samtaler om savn og den forestående afsked med børnehaven.

Besøg i SFO.

To måneder før børnene skal begynde i SFO, tager vi en gang om ugen på besøg i deres kommende SFO.

På besøget får børnene mulighed for at lære de nye voksne og deres kommende skolekammerater at kende. De oplever de nye omgivelser og får en forsmag på aktiviteterne i en SFO.

Sidste dag og re-union.

På børnenes sidste dag fejrer vi børnenes børnehavetid ved en festlig ceremoni. Børnenes hyl-des i taler og får gaver af både børnehaven og hinanden. Det er en tradition at forældrene delta-ger og byder på stor frugt-buffet. Mange af de øvrige børns forældre kommer denne dag tidligt, for at tage afsked med de kommende skolebørn og deres forældre.

I det første skoleår inviterer vi børnene og deres forældre tilbage til Friheden, for sammen at min-des tiden i Friheden, fortælle om skolestart og gense de venner, som er kommet på andre skoler.

Bamseskolens historie.

Ideen til bamseskolen fik vi fra Tikøb, hvor en bamseskole med stor succes kunne tiltrække mange af fritidshjemets børn. Ved at tilrettelægge aktiviteterne i bamseskolen til børneha-vebørn, kunne vi se muligheden for at lave skoleforberedelse med fokus på legen. For i bam-seskolen "leger" vi skole.

Hvert år i september skal de ældste børn indskrive en bamse i bamseskolen. Det foregår for-melt ved en samtale med bamseskolens inspektør, en til lejligheden udklædt pædagog. Bør-nene bliver som deres egne forældre budt på kaffe og te og børnene lever sig i den grad ind i rollen som forældre. Bamserne møder derefter op til en festlig første skoledag sammen med børnene, som gennem skoleåret skal hjælpe bamserne med alt. Bamseskolens pædagogik selv om det er for både børn og voksne er vigtigt, at bamseskolen er en sjov aktivitet, som børnene kan se frem til mens de går i børnehaven, er der selvfølgelig også en række pædago-giske overvejelser bag. Vi har gennem årene med bamseskolen erfaret, at vi ved at flytte fo-kus fra børnene til bamserne, gør det lettere for børnene at sætte ord på deres forventninger og bekymringer omkring fritidshjem og skole, og dermed kan vi bedre hjælpe børnene med at bearbejde dem. Børnene har givet udtryk for at deres bamser er generte, bange for at blive drillet eller har svært ved at sidde stille.

Disse ting har vi talt med børnene om uden at udstille det enkelte barn. Vi kan ud fra det, børnene fortæller os, inddrage børnenes egne forældre, så de også ved, hvilke ting deres børn behøver hjælp til. Selv om samtalerne med børnene handler meget om deres kom-mende skoletid, får det også gevinst for den øvrige børnegruppe og dagligdagen i børneha-ven. I løbet af skoleåret kommer der en ny bamse i bamseskolen. Da denne bamse ikke er til-knyttet noget barn, kan vi give bamserne en række vanskeligheder, som børnene dermed skal

hjælpe bamsen med. Disse vanskeligheder er hentet fra børnehavens egne børn. Vi kan dermed tale med børnene om, hvordan vi skal opføre os overfor hinanden og hjælpe de børn som har det svært. Da det er de ældste børns adfærd, som har den største betydning for børnenes kultur, kommer deres handlinger til at betyde meget for, hvordan børnene har det indbyrdes. Vores erfaring med bamseskolen kan således også bruges i en samlet vurdering af børnenes skoleparathed. Det legende element er vigtigt. Derfor er børnehavens pædagoger mere eller mindre udklædte, når de spiller en lærerrolle og agere anderledes, end børnene er vant til. Vi leger lidt med bogstaver og tal, men ønsker med bamseskolen at introducere børnene for alle skolens andre tilbud. Derfor kommer bamserne i løbet af skoleåret både til sundhedsplejerske, fotograf, klassefest, og på udflugter og børnene kommer til forældresamtaler. I alle aktiviteter øver børnene sig i at lytte til beskeder og samarbejde om opgaverne og hente hjælp hos hinanden frem for den voksne. I bamseskolen har vi også mulighed for at løfte nogle af børnenes sædvanlige aktiviteter op på et andet plan. Vi læser lange kapitler højt og vi synger sange med mange svære vers.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I Kvistgård har de et idrætshus. Her er det muligt at gå til fodbold.

En dag kommer en forælder og spørger om det er ok, hvis han i vores fb gruppe lægger et opslag op ift. fodbold. Så kan alle de forældre vi har i huset se opslaget og vælge om det kunne være noget for deres barn at starte til fodbold. Det viser sig at rigtig mange er interesseret i dette så de får samlet en masse børn som, hver mandag går til fodbold sammen. I huset har vi en mandlig ansat som er blevet hjælpetræner på holdet.

På vores sidste forældremøde talte vi om bondegårdstur i efteråret. Vi har et stort ønske om at komme afsted alle sammen. Vi tog det op på forældremødet ift. hvordan vi kunne få hjælp fra forældrene så turen kunne blive en realitet og et forældrepar havde forbindelse til et bus-selskab som gerne ville hjælpe os.

Til april tager børnehaven og mellemgruppen en uge på Gurreddam. Her skal vi virkelig opleve naturen og opleve ikke altid at være i vores komfortzone. Der sker noget helt fantastisk

imellem børnene når vi kommer ud af vores altid trygge element. Vi opdager pludselig andre børn og nye venskaber dannes.

Når vi inddrager lokalsamfundet, leder vi også efter personer, som kan supplere vores pædagogiske tilbud. Det kan være en bedstefar, som viser sin samling af flintesten. Den lokale præst, som kommer forbi og fortæller om påsken. Forældre som gerne vil vise os, hvordan man laver mindfulness øvelser for børn eller forældre, som kan give os adgang til f.eks. brandstation eller bondegård

Her skal forældrene hjælpe til enten ved at passe børnene i vuggestuen eller hjælpe til ude på Gurredam.

Vi bruger aktivt biblioteket i Helsingør og Espergærde.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Kvistgård private børnehus skal være børnenes hus. Derfor evaluerer vi løbende husets indretning og ændrer gerne funktionen af et rum, når vi ser at børnene har brug for andre tilbud. Evalueringen sker både på personaleplan og sammen med børnene.

Vi er mest muligt opdelt i små grupper fordelt i hele huset. På den måde nedsættes støjniveauet og børnene får mulighed for at fordybe sig i deres egen aktivitet. I mindre grupper er det lettere for både børn og voksne at rumme børnenes forskellige behov. Dermed er vejen til en accept af hinanden nemmere og børnenes samspil fungerer bedre.

Børnene er hele dagen omgivet af andre og det kræver overskud. Det betyder at børnene skal være raske, når de er i børnehave. Vi forventer at forældrene holder syge børn hjemme og vi sender syge børn hjem, for at undgå smitte mellem børnene. For at holde os raske har vi også en række rutiner omkring hygiejne, som børnene indgår i.

En hverdag med familie, børnehave, legeaftaler og fritidsaktiviteter giver børnene mange sanseindtryk. I vores æstetiske børnemiljø vægter vi derfor ro for øjet. Alle ting har sin plads, legetøjet er sorteret og rummene er enkelt indrettet med afdæmpede farver. Børnenes egen kunst pynter på vores vægge og de voksnes ting er gemt i skabe eller bag gardiner.

- Det fysiske børnemiljø: Vi bruger kælderen til fysiske aktiviteter og der vi har løbende fokus på at kunne skabe nye motoriske udfoldelser.
Vores legeplads er delt op i 3 zoner og det giver plads til fysiske udfoldelser, men også sansning, fordybelse og tryghed.
Ved nye aktiviteter inddrages børnene og/eller vi følger børnenes interesser. Der arbejdes med hygiejne (vaske hænder).
- Det Psykiske børnemiljø: Det at være en god ven og hjælpe at hinanden har vi stort fokus på, både store som små. Vi lægger meget vægt på at være i dialog med børnene, omkring hvad de mener om at være en god ven.

Det æstetiske børnemiljø: Vi forsøger at holde fokus på at vi har gode, tidssvarende og alderssvarende faciliteter, både inde og ude.

På legepladserne er vi opmærksomme på at skabe rum, til at forskellige lege og fysiske aktiviteter kan opstå. Legepladsen holdes ren og vedligeholdt.

På stuerne har vi fokus på at skabe rum til tematiserede lege og overskuelighed

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed

og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet **Alsidig personlig udvikling**
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I vuggestuen er vi bevidste med børnenes individuelle udvikling og færdigheder. Vi tilpasser udfordringer og aktiviteter til barnets nærmeste udviklingszone.

Vi er bevidste om, hvor stor betydning børnenes basisbehov (omsorg, nærvær, trøst) har for barnets sundhed, trivsel og udvikling.

Grundlaget for udvikling dannes gennem relationer og samspil, hvor barnet føler sig set, hørt og forstået.

Vi inddeler dagligt børnene i mindre grupper for at skabe ro og nærvær for at give mulighed for fordybelse og nysgerrighed.

Vi lærer børnene at drikke og spidse selv, selv hæle op, styre madpakken etc.

Vi aflæser børnenes behov – f.eks. når de søger trøst, søger nærvær – at de får det fra en omsorgsfuld voksen.

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse. vores læringsmiljø skal fremme børns engagement og deltagelse gennem relationer med betydningsfulde andre, hvor de oplever sig respekteret, passet på og værdsat af nære, tillidsgivende voksne. Gennem deltagelse i fællesskaber får børnene grundlæggende erfaringer med at indgå i, høre til og navigere i disse og en forståelse af demokrati og demokratiske processer.

Vores pædagogiske personale støtter børnene i at turde gå deres egne veje. De kan vælge aktiviteter eller relationer til og fra, når de ikke matcher deres trivsels-, lærings- og udviklingsbehov. Vi har omvendt også fokus på, at børnene i høj grad bør deltage i det samlede børnefællesskab. (Vi fokuserer i børnehavedelen på at arbejde med behovsudsættelse, på at vente på tur, at kunne række fingeren op til samling og at kunne vente med at spise, til vi siger "vær så god" og vente med at gå fra bordet, til alle er færdige.

Vores læringsmiljø skal motivere børn til at undres, pirre deres nysgerrighed og anerkende deres fund. Vi støtter dem i at være vedholdende og fordybe sig, bl.a. igennem, at vi kører temaarbejde i intervaller af to – tre måneder. Fordybelse understøtter børnenes koncentrations- og abstraktionsevne, hvilket er helt afgørende for deres udvikling og læring både i hjemmet i dagtilbud, skole og videre frem. Vi planlægger vores tema i "Blomsten", hvilket er med til at sikre, at vi kommer omkring alle læreplanstemaerne og arbejder ud fra vores fælles pædagogiske grundlag.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I vuggestuen giver vi børnene små opgaver, så de bliver en del af fællesskabet i hverdagens gøremål. Børnene får et ansvar, som de kan bære, tilpasset efter det enkelte barn. Vi inddeler børnene i små grupper, hvor de voksne sætter ord på det, man gør. Der bliver også talt om, hvem der mangler – på den måde indgår alle børn i et fællesskab. Børnene lærer at behovsudsætte – vente på tur. Når et barn er ked af det, glad eller fjollet bliver der talt om det, så de børnene kan lære at føle empati. Børnene er forskellige og det er helt OK.

På stuerne er der små læringsrum og børnene er inddelte i små spisegrupper. Legekonstellationerne kan både være selvvalgte og voksenbestemte. Der er fokus på en tilpasning af individuelle behov i fællesskabet – der skal både tages hensyn til fællesskabet og det enkelte individ i fællesskabet. Vi taler om forskellighed, ”nogen er bange for mørke andre er ikke”, ”nogen er svære at forstå, når de taler, nogen bruger sut” etc. Det er vigtigt at turde bringe forskellighederne i spil. Vi oplever en grundlæggende tryghed, der afspejler sig på de enkelte stuer (børnene tager også kontakt til voksne på andre stuer). Stemningen mellem de voksne – opbakning teams imellem skaber tryghed. Legerelationer på tværs af stuer skaber tryghed, det vil vi gerne værne om.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Måltidet som læringsrum: opdeler børnene i spisegrupper, hvor der bliver sat ord på ALT. Prøve at skabe en rød tråd i samtalen. Nonverbalt sprog: være opmærksomme på kropssproget
Dannelse: kulturen i huset skal være rar for alle
Tilgængelighed: de voksne skal vise de er tilgængelige, det betyder, at der ikke skal snakkes hen over hovedet på børnene. Vi skal sætte ord på lyde, oplevelser og billeder.

Vi skal være nærværende voksne: hylde de små sejre/succeser, vise vej i sproget og læse dialogisk
Mindre legetøj og flere madrasser. Dette er prøvet under Covid -19 og erfaringerne

herfra kan bruges i det videre arbejde. Kvistgård private børnehus læringsmiljø tilbyder børnene en bred vifte af sproglige læringsmuligheder og aktiviteter, der understøtter tilegnelsen af sprogforståelse, ordforråd, udtale og sætningsdannelse i sammenhænge, der er meningsfulde for børn. Det gør vi bl.a. gennem samtaler, spørgsmål, historiefortælling, dialogisk læsning og leg, hvor vi sætter ord på børnenes forskellige oplevelser. Sproglige læringsmuligheder tænkes ind i alle rutiner. I planlagte og spontane aktiviteter. Der er fokus på både tale- og skriftsprog. Vi er opmærksomme på, at når børn eksperimenterer kommunikativt og sprogligt 16 opnår de erfaringer med at aflæse, genskabe og udvikle en passende kommunikation i forskellige situationer og fællesskaber. Det betyder, at det pædagogiske personale hjælper alle børn til at indgå i dialoger, hvor de skiftes til at være i tale og lytte position. Vi har også fokus på øjenkontakt og nærvær i samtalen. Vi har fokus på at have materialer som papir, skriveredskaber og bøger i øjenhøjde. Vi har skabt rum i rummet, der indbyder til ro og fordybelse, bl.a. at læse bøger. Vi har fokus på at skabe mindre grupper til bl.a. sprogligt udfordrede børn. Vi har alle fokus på at være gode og nærværende sproglige rollemodeller

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vores grundtanke er, at alle børn får mulighed for at udfordre deres motorik. F.eks. ved selv at kravle op og ned fra puslebordet, skamler og krybber. Børnene får mulighed for selv at åbne yoghurt, pille mandariner og åbne bananer. Vi er bevidste om det pædagogiske arbejde i vores dagligdags rutiner i forhold til motorisk udvikling og selvhjulpenhed – f.eks. af- og påklædning. Vi voksne tager udgangspunkt i, at barnet kan selv og skal have lov til at forsøge og styrkes i troen og tanken om at kunne selv. Derigennem styrkes barnets selvværd og barnet vokser op med troen på at kunne selv. Vi har pædagogiske aktiviteter, som har de motoriske udfordringer som mål f.eks. gåtur, sang, musik, dans, redskabsbaner, tegne, puslespil, legepladsen, cykle, gyngende etc.

For at styrke børnenes kropsbevidsthed, sætter vi ord på handling:

Læg dig lige ned på ryggen, kravl lige op på puslebordet, stik armen i ærmet, sæt dig lige ned på numsen etc. Vi skaber muligheder for bevægelse.

I pudrummet kan der både være struktureret leg og ustruktureret leg. Vi har en legeplads med mange muligheder for klatring, løb og cykling. Vi benytter skoven gerne på gåben men også med løbecykler. Løb, cykeltræning, sjipling kan være aldersopdelt og i grupper på tværs af huset. Når vi er på ture møder vi en løbebakke, en trillebakke, en hoppevej etc. Vi har overvejelser i forhold til de rammer, som vi tilbyder børnene: vi laver rammerne – f.eks. madrasser + bolde – børnene leger i disse læringsrammer og bestemmer selv, vi faciliterer deres leg. Vi har en overvejelse over målet med legen. Kroppen har også brug for at være i ro: puslespil, Lego, lege ved bordet, yoga. Vi skal have grov-, fin- og sansemotoriske udfordringer, som tilgodeser alle børn.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I vuggestuen er vores pædagogiske grundlag at understøtte barnets læring og bevidsthed om natur, udeliv og science gennem f. ex: Daglig samling, hvor vi snakker om vejret, synger årtidssange, inddrager forskellige elementer fra naturen (is, blade, sand, spire, udsprungne grene osv.) Aktiviteter: vender sten og træstammer og undersøger krible – krabledyr, ser is smelte, laver og leger med mudder. Glæden ved at bruge kroppen ude i naturen: hoppe i vandpytter, gå i højt græs, trille ned ad bakken. Natur, udeliv og science spiller sammen med de øvrige læreplanstemaer ved f.eks.: Social udvikling: fællesskab på tværs af stuerne ved

f.eks. ture og aktiviteter, Kultur/tradition; eksempelvis høstuge og julefest, Personlig udvikling: udfordring af sanser ved at røre ved mudder, gå i højt græs etc., Kommunikation/sprog: at sætte ord på handlinger og bruge naturen som emne til dialog, Krop og bevægelse: glæden ved at bruge kroppen i naturen i alt slags vejr. Det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes læring i naturen spontant på ture, hvad ser vi, se nøje efter, hvad er det for et dyr, der lever her? Være opmærksomme på årstidernes skiften lege med sne – plukke blomster. Tage på forskellige ture og dissekere dyr. Naturen er et godt motorisk læringsrum med højt til loftet, hvor der er plads til alle. Turene giver god mulighed for samtale, kendskab til lokalmiljøet. Vi tager udgangspunkt i det nære og det børnene er optaget af ved små ture – vende sten og stubbe, udforske frugtplantager. Science perspektivet kommer til udtryk ved f.eks. at tage is ind – hvad sker der? Lave forskellige forsøg. Vi skal have opmærksomhed på flystreg i luften, edderkoppespind, kigge på skyer, solen går op og ned, regnvejr/solskin, fluesvampe etc. Finde dyr eller spor på nettet og så gå ud i naturen og finde det – eller omvendt. Matematisk opmærksomhed på former, månen, solen, jorden, længder, firkanter etc. Vi bruger ofte vores egen bålplads eller skoven bålplads. Her synger vi sange og til tider griller vi vores frokost på bålet.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I vuggestuen er vores pædagogiske grundlag, at kulturen bygger på en fællesskabstanke gennem f.eks.: Daglig samling, hvor vi snakker om: hvem er her i dag? Skiftes til at vælge i sangkuffert, hvad har alle lavet i weekenden? Giver børnene mulighed for medbestemmelse ved f.eks. at spørge: ”Hvad skal vi lave i dag?” Formålet med kultur, traditioner og højtider er at præsentere børnene for egne og andres traditioner, f.eks. jul, påske, fastelavn og fødselsdage. Vi synger højtidsange, pynter op til højtider. Vi præsenterer børnene for forskellige materialer og teksturer f.eks. saltdej, maling, glimmer, pailletter, modellervoks m.m. vi læser bøger om højtider, traditioner og har altid 4 fokusord til hvert pædagogisk tema. Formålet med æstetik er at skabe et læringsmiljø, der inspirerer. Hver morgen pakkes stuen ud og gøres

klar til leg. Legetøj er sorteret i kasser med tilhørende billede af indholdet. På væggen hænger vi billeder op af årstidens tendens, når vi har samling i vuggestuen taler vi om det som hænger på væggen. Vi pynter stuen op i forhold til års- og højtider. Der er billeder oppe og nede på børnenes rum, samt deres navn – så de kan kende navn og billede. Kultur, æstetik og fællesskab spiller sammen med de øvrige læreplanstemaer fed f.eks.: Social udvikling: personlig udvikling: udfordre børnenes sanser gennem diverse aktiviteter med eksempelvis sand, vand, is. Natur og udeliv: vi henter naturen ind hele året og undersøger det sammen med børnene. Vi understøtter Kultur, æstetik og fællesskab i alle de daglige rutiner som samling, frokost, borddækning, toiletbesøg, samtale – som bliver en god pædagogisk aktivitet. Børnene får øje på hinanden og hjælper børn og voksne i et samlet fællesskab. De voksne indgår i legen og er med til at berige og udvide børnenes horisont. F.eks. at der godt kan være to mødre og to fædre i en leg – og i virkeligheden. Vi bruger eventyr til at snakke om forskellige navne, traditioner og kulturer: børnene bliver inspireret og fører det videre i egen leg, som f. ex, når de leger et eventyr på stuen eller på legepladsen. Vi har forskellige temaer som jul, fastelavn, påske – hvor vi bliver opmærksomme på egne og andres kulturer – hvordan fører vi traditioner videre? Vi organiserer os, så legetøjet er tilgængeligt og inspirerer til leg: bilbane, dinoleg, klippe/klistre, rolleleg – ofte en kombination af legens forskellige udtryk. Vi præsenterer børnene for farver, forskellige materialer, leg med vand etc. gennem daglige aktiviteter – både ude og inde. Vi styrker børnenes venskaber gennem fællesskab både to og to, mindre grupper og større fælles ture. Vi vægter det enkelte barn i de forskellige sammenhænge – så alle børn føler sig set og hørt.

Evalueringskultur

I Kvistgård private børnehus har vi en evalueringskultur, som skal være med til at udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Vi evaluerer læreplanen løbende og mindst hvert andet år, hvor vi vurderer sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og de mål vi har for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det gøres med udgangspunkt i vores nedenstående evalueringsmeto-

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Som en del af arbejdet med kvalitet og det lovpligtige tilsyn, har Helsingør Kommune besluttet at benytte KIDS observationsmateriale. KIDS er et evidensbaseret dokumentations- og

udviklingsværktøj til at forbedre den pædagogisk kvalitet i dagtilbud. Hermed sikres, at der på tværs af kommunen bliver observeret, vurderet og udviklet på et ensartet og kvalitativt grundlag. Arbejdet med KIDS understøtter også dagtilbuddenes arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan. Observationerne gøres i samarbejde mellem Center for Dagtilbud og Skoler og dagtilbuddene. Det betyder, at kvalitetssikringen og kompetenceudviklingen sker i samarbejde med personale og leder via samskabelsesprocesser og dialog. Processen i et KIDS-forløb består af 5 trin: 1) forberedelse, 2) observation, 3) dialog, 4) handleplan og 5) sparring.

Kvistgårds børnehus evalueringskultur

I børnehuset evaluerer vi på forskellige planer:

- hverdagsevaluering
- systematisk evaluering
- evaluering sammen med børnene

Hverdagsevaluering.

For at sikre et professionelt læringsfælleskab har vi altid reflekteret over praksis på vores personalemøder. Vi oplever dog, at det kan være nødvendigt at justere praksis oftere, så derfor har vi også en hverdagsevaluering, hvor de voksne som har været sammen, kan have en fælles refleksion umiddelbart efter en leg, aktivitet eller rutine og på den måde udvikle nye handlemuligheder, som kan afprøves næste gang.

Systematisk evaluering.

På vores personalemøder en gang om måneden evaluerer vi alle i fællesskab. Vi tager hver især et emne op, som f.eks. kan tage udgangspunkt i det enkelte barns trivsel eller et læringsmiljø, som har fungeret godt eller dårligt.

Vi har derudover en løbende gennemgang af både fysiske og æstetiske læringsmiljøer, børnesyn, rutiner og forældresamarbejde.

I vores evaluering lægger vi vægt på at dele vores perspektiver og lære af hinanden. Vi ser kritisk på vores egen praksis og har både øje for hvad der lykkes og hvad der skal ændres, for at det lever op til vores intentioner.

Evaluering sammen med børnene.

Evalueringen sammen med børnene kan ske på et her og nu plan, hvor en aktivitet ændres, fordi børnene får andre interesser. Det kan både ske ud fra vores tolkning af børnenes adfærd eller på baggrund af børnenes ekspressive holdninger.

Hver måned samler vi børnene i tre grupper, som med udgangspunkt i fotos, tegninger eller effekter fra en aktivitet, taler om hvordan børnene synes det har været at være med og hvordan vi sammen kan gøre en aktivitet bedre.

Fokusområde efterår september-november 2020

Under den første tid af genåbningen under sundhedsstyrelsens restriktioner (Covid-19), var børnene delt i små grupper, som af praktiske grunde tog udgangspunkt i mødetider. Grupperne var aldersintegrerede og bestod af begge køn.

Da vi evaluerede perioden både systematisk på personalemøderne og sammen med børnene, var det alles oplevelse, at vi ved at arbejde mere på tværs af aldersgrupperne havde skabt et mere inkluderende læringsmiljø gennem hele dagen og at det ikke var på bekostning af børnenes tætte venskaber.

Efter sommerferien har vi derfor opdelt børnene i aldersintegrerede grupper tre formiddage om ugen og i aldersopdelte grupper en gang om ugen.

Vi ser fortsat at børnene er bedre til at lukke andre ind i deres leg uden støtte fra voksne og nye relationer er opstået. Et barn udtrykker det: "Jeg fik nye venner".

Vi kan dog også se, at det i nogle grupper kan være svært have aktiviteter, som tilgodeser både børn på 3 og 5 år, ligesom der er børn som har behov for så meget voksenstøtte, at aktiviteten skal tilrettelægges sådan, at der er en voksen, som står for samspillet med gruppen og en voksen som støtter de enkelte børn i at deltage.

I perioden september-november vil vi have fokus på, hvilke af vores læringsmiljøer, som på bedste vis har tilgodeset aldersspredningen og inkluderede de udsatte børn mest muligt.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan (Denne side skal slettes efter, at I har udfyldt skabelonen)

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluerende pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

[Pædagogisk læreplan](#)

© 2019
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC